

PATVIRTINTA

Panevėžio r. muzikos mokyklos direktoriaus
2018 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. V- 108

PANEVĖŽIO R. MUZIKOS MOKYKLOS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) skirtas apibrėžti mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą muzikos mokykloje.
2. Aprašas parengtas remiantis mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2004-02-25 įsakymu Nr. ISAK – 256 ir mokyklos administracijos, mokytojų, mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) susitarimais.
3. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, bendrieji vertinimo principai ir nuostatos, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, vertinimo dalyvių vaidmuo.
4. Vertinimo tvarką grindžia Muzikos mokyklos ugdymo turinį reglamentuojantys dokumentai: mokyklos nuostatai, neformaliojo ugdymo programos.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslas – padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei; pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą; nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.
6. Vertinimo uždaviniai:
 - 6.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
 - 6.2. padėti mokytojui įžvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
 - 6.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos;
 - 6.4. nustatyti mokyklai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atitinkančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinkančiais ugdymo(si) tikslus.
8. Vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, vertybinės nuostatos ir elgesys.
9. Vertinimas, skirtas padėti mokytis – mokinsys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.
10. Vertinama individuali mokinio pažanga (ideografinis vertinimas) – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.
11. Vertinimas pozityvus ir konstruktyvus – vertinama tai, ką mokinsys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti.
12. Vertinimas atviras ir skaidrus – su mokiniais tariamasi dėl vertinimo kriterijų ir procedūrų, vengiama pernelyg didelio vertinimo formalizavimo.
13. Vertinimas objektyvus ir veiksmingas. Vertinimas pritaikomas pagal mokinių poreikius ir galias, pasiekimus ir daromą pažangą.

14. Vertinimas informatyvus – pažymys naudojamas mokinių pasiekimų formaliajam įvertinimui.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

15. Vertinimą ugdymo procese sudaro du vienas kitą sąlygojantys formaliojo ir neformaliojo vertinimo tipai:

15.1. formuojamasis (neformalusis) vertinimas padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas. Šis vertinimas nesiejamas su pažymiu, jo tikslas yra ne kontroliuoti, o padėti mokytis;

15.2. diagnostinis (formalusis) vertinimas naudojamas siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, baigus (ar prieš pradėdant kitą) temą ar kurso dalį, kursą, siekiant nustatyti mokymosi stipriąsias puses ir spragas, numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus. Mokytojas, atsižvelgęs į vertinimo tikslą, parenka tinkamus diagnostinio vertinimo būdus, užduoties apimtį, laiką, vertinimo informacijos pateikimo formą. Šis vertinimas siejamas su pažymiu;

15.3. apibendrinamasis (formalusis) norminio tipo vertinimas naudojamas baigus kurso dalyko programą. Jo rezultatai fiksuojami pažymiu 10 balų ir įskaitine sistema.

16. Vertinimo ir įsivertinimo formos:

16.1. neformaliojo vertinimo: apibendrinimas, pastabos, rekomendacijos, komentarai;

16.2. formaliojo vertinimo: kontrolinė pamoka, akademinis koncertas, atsiskaitymas (pusmečių pabaigoje), keliamieji egzaminai ir baigiamieji egzaminai:

16.2.1. kontrolinė pamoka – tai uždara mokinio žinių, įgūdžių ir gebėjimų patikrinimo forma. Kontrolinę pamoką stebi ir vertina 10 balų sistemoje mokantis mokytojas.

16.2.2. akademinis koncertas – tai vieša mokinio žinių, įgūdžių ir gebėjimų patikrinimo forma. Akademinį koncertą gali stebėti mokinio tėvai, artimieji, draugai. Akademiniai koncertai, atsižvelgiant į mokytojo parengtą dalyko programą ir mokyklos tų metų ugdymo planą, gali būti vykdomi vieną arba du ir daugiau kartų per metus. Akademinį koncertą stebi mokyklos direktorius, muzikavimo mokytojas ir kiti mokytojai. Pirmiausia save vertina pats mokinys ir mokytojai, o galutiniam įvertinimui yra visų vertinančių mokytojų siūlomų balų vidurkis;

16.2.3. atsiskaitymas – uždara mokinio žinių, įgūdžių ir gebėjimų patikrinimo forma. Atsiskaitymai, atsižvelgiant į mokytojo parengtą dalyko programą ir mokyklos tų metų ugdymo planą, gali būti vykdomi vieną arba du kartus per metus. Atsiskaitymą stebi ir vertina mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta vertinimo komisija, kurią sudaro mokyklos direktorius, muzikavimo mokytojas, kiti mokytojai. Galutinis įvertinimas yra visų vertinusių komisijos narių balų vidurkis.

16.2.4. perklausa - tai uždara mokinio žinių, įgūdžių ir gebėjimų patikrinimo forma, taikoma ruošiantis mokyklos baigiamiesiems egzaminams. 7 klasėje per mokslo metus būna 2–4 perklauso. Perklausoje vertinimas yra neformalus – apibendrinimas, pastabos, rekomendacijos, komentarai. Perklausą stebi mokyklos direktorius, muzikavimo mokytojas ir kiti mokytojai.

16.2.5. keliamasis egzaminas - tai vieša mokinių žinių ir įgūdžių bei gebėjimų patikrinimo forma. Ji vykdoma baigus pradinio muzikinio ugdymo programą. Keliamuosius egzaminus stebi ir vertina mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta ir patvirtinta egzaminų vertinimo komisija. Galutinis įvertinimas yra visų vertinusių komisijos narių balų vidurkis;

16.2.6. baigiamasis egzaminas – tai vieša mokinių žinių ir įgūdžių bei gebėjimų patikrinimo forma. Jis vykdomas baigus pagrindinio muzikinio ugdymo programą. Baigiamąjį egzaminą stebi ir vertina mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta ir patvirtinta egzaminų vertinimo komisija. Galutiniam įvertinimui vedamas visų komisijos narių siūlomų balų vidurkis.

V. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

17. Mokiniai kartu su mokytoju aptaria numatomus mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus, nagrinėja vertinimo informaciją. Mokytojo padedami, jie mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus bei pažangą. Atsižvelgdami į savo mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi.

18. Mokykla apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja mokyklos nustatyta tvarka vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

19. Iškilus mokymosi, lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant elektroninius laiškus, lankantis namuose, kviečiant dalykų mokytojus.

20. Mokytojai:

20.1. pagal pasirinktą būdą planuoja ir atlieka mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese;

20.2. apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus;

20.3. mokykloje nustatyta tvarka fiksuoja vertinimo informaciją;

20.4. informuoja mokinius, jų tėvus, kitus mokytojus, mokyklos vadovą apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas;

20.5. remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi;

20.6. rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama pagalba;

20.7. derina tarp savęs mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodikas.

21. Mokykla:

21.1. nustato bendrą mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarką;

21.2. užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo programos į kitą;

21.3. reguliariai organizuoja mokinių pasiekimų aptarimus su tėvais (du – tris kartus per metus), teikia pagalbą mokymosi problemų turintiems mokiniams;

21.4. vertina mokyklos ir mokytojo darbo kokybę, remdamasi mokinių pasiekimais ir atsižvelgdama į vaikų ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) socialinę padėtį, sociokultūrinę aplinką.

VI. VERTINIMO ORGANIZAVIMO TVARKA

22. Pirmų klasių mokinių žinios pažymiais nevertinamos. Jiems taikomas ideografinis vertinimas (padarė pažangą – pp, nepadarė pažangos – np).

23. 2–8 klasių mokinių žinios vertinamos dešimties balų sistema.

24. Jeigu mokinys nelankė daugiau negu pusę pamokų ir neturi nė vieno įvertinimo, jis neatestuojamas.

25. Mokinių darbus, pasirodymą atsiskaitymo metu aptaria ir vertina direktoriaus įsakymu paskirta vertinimo komisija.

26. Mokiniai, pasirodę festivaliuose, koncertuose, konkursuose, skatinami įvairiomis formomis (mokytojo, mokyklos direktoriaus padėka ir t.t.). Mokiniai, dalyvavę konkursuose, to pusmečio atsiskaitymuose pasirodyti neprivalo.

27. Mokinių pasiekimai, gebėjimai ir įgūdžiai vertinami pusmečiais, išvedant pusmečių, o metų pabaigoje – metinius vertinimus.

28. Pažymys vedamas iš visų atsiskaitytų to pusmečio kūrinų vidurkio. Metinis pažymys vedamas iš I ir II pusmečio vidurkio.

29. Mokiniai, baigę pagrindinio muzikinio ugdymo programą, įvykdę programinius reikalavimus ir įvertinti teigiamais balais, laiko baigiamuosius egzaminus (solfedžio ir muzikavimo).

30. Jei mokinys dėl ligos nelankė mokyklos mėnesį, ugdymo programa palengvinama mokytojo nuožiūra, atsižvelgiant į mokinio individualius gebėjimus.

31. Nuo perklausų, įskaitų, egzaminų mokiniai gali būti atleidžiami dėl rimtų priežasčių mokyklos direktoriaus leidimu.

32. Neišlaikius muzikavimo, solfedžio baigiamojo egzamino jį galima laikyti vieną kartą pakartotinai.

33. Susirgusiems egzaminų metu mokiniams, pritarus mokyklos tarybai, egzaminus galima nukelti iki rugsėjo 15 d.

34. Neatvykus į egzaminą, tą pačią ar kitą dieną mokyklos vadovui reikia pateikti neatvykimo priežastį paaiškinančius dokumentus ir prašymą atidėti pasirinktą egzaminą pakartotiniam laikymui. Sprendimą dėl egzamino atidėjimo pakartotiniam laikymui priima mokyklos vadovas.

35. Mokinių kėlimas iš vienos programos į kitą, kito instrumento ir mokytojo pasirinkimas vykdomas mokytojų tarybos sprendimu, atsižvelgiant į mokymosi rezultatus ir tėvų prašymus ir mokyklos galimybes.

36. Mokinių kėlimas į aukštesnes klases, mokyklos baigimo neformaliojo vaikų švietimo pažymėjimų įteikimo klausimai sprendžiami mokytojų taryboje.

37. Jei mokinys turi nepatenkinamus metinius įvertinimus iš 2 dalykų, tėvams rekomenduojama nutraukti mokinio mokymąsi Muzikos mokykloje. Tėvams nesutikus, mokytojų taryboje svarstomas klausimas dėl mokinio išbraukimo iš mokinių sąrašų.

38. Mokiniai, baigę pagrindinio muzikinio ugdymo programą tik 10 balų įvertinimais, apdovanojami Muzikos mokyklos direktoriaus padėka už labai gerą mokymąsi.

39. Mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programą, aktyviai dalyvavę koncertinėje, konkursinėje veikloje, mokyklos renginiuose, apdovanojami Muzikos mokyklos direktoriaus padėka.

VII. GROJIMO MUZIKINIŲ INSTRUMENTŲ VERTINIMO KRITERIJAI

40. Mokiniai grojimo muzikos instrumentu mokomųjų dalykų pamokose ir egzaminuose vertinami atsižvelgiant į muzikinių kūrinių atlikimo įgūdžius (teksto tikslumas, ritmas, techninės galimybės), muzikinių kūrinių suvokimą (forma, stilius, interpretacija), muzikavimo išraiškumą (frazavimas, dinamika, harmoninis girdėjimas):

10 (puikiai) – kai kūrinys atitinka esamos klasės reikalavimus, grojama mintinai be klaidų, reikiamu tempu, atskleistas kūrinio charakteris, tikslus intonavimas (styginiai, pučiamieji).

9 (labai gerai) – kai kūrinys atitinka 1-2 klases žemesnius reikalavimus, grojama mintinai be klaidų, reikiamu tempu, atskleistas kūrinio charakteris, tikslus intonavimas (styginiai, pučiamieji).

8 (gerai) – kai kūrinys atliekamas be klaidų, mintinai, techniškai tvarkingai, tačiau nepakankamai atskleistas kūrinio charakteris.

7 (pakankamai gerai) – kūrinys atliekamas mintinai su neesminėmis klaidomis, nežymūs tempo neatitikimai, trūksta išraiškos. Dėl pateisinamų priežasčių (dėl ligos, ilgam išvykus) mokinys gali groti iš natų. Jeigu kūrinys atliekamas iš natų, jis turi būti atliekamas be klaidų ir atskleistas kūrinio charakteris.

6 (patenkinamai) – kūrinyje teksto, ritmo klaidos, sustojimai, neatskleistas kūrinio charakteris. Mokinys dėl pateisinamų priežasčių (dėl ligos, ilgam išvykus) - gali groti iš natų.

5 (pakankamai) – kūrinys atliekamas iš natų, su klaidomis, ritminiais netikslumais, dėl techninių priežasčių neatskleistas kūrinio charakteris.

4 (silpnai) – neišmoktas kūrinys, jis grojamas iš natų, su klaidomis ir sustojimais, tačiau iš visumos galima įžvelgti mokinio norą atlikti užduotį.

3 (blogai) – kūrinys neatliekamas nuo pradžios iki pabaigos.

2 (labai blogai) – kai mokinyš atsisako groti neturėdamas pateisinamos priežasties.

VIII. SOLFEDŽIO VERTINIMO KRITERIJAI

41. Mokiniai solfedžio mokomųjų dalykų pamokose ir egzaminuose vertinami pagal keturių svarbiausių gebėjimų (žinių) įsisavinimą. Vertinamosios užduotys klasifikuojamos taip:

41.1. intonavimas;

41.2. melodinis diktantas;

41.3. klausos analizė;

41.4. teorinių žinių patikrinimas.

42. Intonavimo užduotys aprėpia muzikos pavyzdžių intonavimą solfedžiuojant ar atliekant su tekstu. Intonavimo užduotims taip pat priskiriamas gamų, jų laipsnių, intervalų ir akordų dainavimas. Šių užduočių atlikimas vertinamas taip:

42.1. 10 (puikiai) – visiškai tikslus, švarus visų garsų intonavimas ir nepriekaištingas muzikos pavyzdžių metroritminis atlikimas;

9 (labai gerai) – pavieniai nevisiškai tiksliai intonuojami garsai ir (ar) nepakankamai tikslus muzikos pavyzdžių cezūrų atlikimas (neapgalvotas kvėpavimas);

8 (gerai) – keli netiksliai intonuoti garsai ir (ar) pavieniai metroritminiai netikslumai;

7 (pakankamai gerai) – nepakankamai švarus didesnės garsų grupės intonavimas, pavienės aiškios intonavimo klaidos. Metroritminio atlikimo visumai trūksta tikslumo;

6 (patenkinamai) – didžioji garsų dalis intonuojama nepakankamai švariai arba padaromos kelios aiškios intonavimo klaidos bei painiojami garsų pavadinimai. Metroritminiame atlikime pastebimos klaidos ir pavieniai stabtelėjimai;

5 (pakankamai patenkinamai) – beveik visi garsai intonuojami nepakankamai tiksliai arba padaroma nemažai aiškių intonavimo bei garsų pavadinimų klaidų. Metroritminiame atlikime daug klaidų, trukdančių suvokti pavyzdžio metrą;

4 (silpnai) – daug aiškių intonavimo klaidų. Daug ritminių klaidų ir stabtelėjimų;

3 (blogai) – beveik visi garsai intonuojami klaidingai;

2 (labai blogai) - užduotis neatliekama iki pabaigos.

42.2. Melodinio diktanto (vienbalsio, 8 taktų) vertinimo principas toks – „3“ įvertinama tada, kai klaidingai užrašoma daugiau negu pusė diktantą sudarančių garsų. Pateikiamas orientacinis vertinimas, kai diktantas sudarytas iš 26–27 garsų (esant kitokiam diktanto garsų kiekiui, vertintojas turi lanksčiai pritaikyti kitą kiekvieną balą atitinkančių klaidų lentelę):

10 (puikiai) – ne daugiau kaip 1 klaida;

9 (labai gerai) – 2-3 klaidos;

8 (gerai) – 4-5 klaidos;

7 (pakankamai gerai) – 6-7 klaidos;

6 (patenkinamai) – 8-9 klaidos;

5 (pakankamai patenkinamai) – 10-11 klaidų;

4 (silpnai) – 12-13 klaidų;

3 (blogai) – 14-16 klaidų;

2 (labai blogai) – 17 ir daugiau klaidų.

42.3. Klausos analizės ir teorinių žinių vertinimui rekomenduojama taikyti testus. Klausos analizei grojama 10 intervalų ir akordų, kuriuos mokinyš turi nustatyti bei užrašyti.

42.4. Teorinių žinių teste pateikiama 10 užduočių su 3-4 pateikiamais galimais atsakymo variantais. Vertinimo balas tiksliai atitinka teisingų atsakymų skaičių.

IX. MUZIKOS ISTORIJOS VERTINIMO KRITERIJAI

43. Muzikos istorijos pamokose vertinamas mokinių atsakinėjimas žodžiu, raštu, atliktos muzikos klausymo užduotys ir testai:

10 (puikiai) - užduotys atliekamos tiksliai, be klaidų;

9 (labai gerai) - yra neesminių netikslumų ar suklydimų;

8 (gerai) - kai užduotis visiškai atlikta, tačiau yra keletas suklydimų ar klaidų;

7 (pakankamai gerai) - pakankamai gerai, kai atliktoje užduotyje yra keletas netikslumų ar klaidų;

6 (patenkinamai) - kai padarytos klaidos ar suklydimai leidžia suprasti užduoties rezultata;

5 (pakankamai patenkinamai) - kai mokinys teisingai atliko pusę gautos užduoties;

4 (silpnai) - mokinys pusėje atliktos užduoties padarė neesminių klaidų, dėl kurių galima įžvelgti mokinio bandymus;

3 (blogai) - kai užduoties atlikime surasti tik vieną teisingą atsakymą ar teisingą mintį;

2 (labai blogai) - kai negalima užduoties atlikime surasti bent vieno teisingo atsakymo ar teisingos minties;

1 (neatlikta užduotis) - neatliko užduoties, kai mokinys atsisakė atsakinėti ar nebandė atlikti užduoties neturėdamas pateisinančios priežasties.

PRITARTA

Mokytojų tarybos 2018 m. gruodžio 28 d. posėdžio protokolas Nr. MTP-2